

INDYWIDUALNY PROGRAM TERAPII DZIECKA Z AUTYZMEM

METODĄ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

„SENSORYKA DLA SMYKA”

Program opracowany dla chłopca 5 - letniego, na okres 2 lat.

Opracowała: mgr Edyta Gruszecka: nauczyciel współorganizujący proces kształcenia, oligofrenopedagog, terapeuta integracji sensorycznej, terapeuta pedagogiczny.

DIAGNOZA

Diagnoza SI małego dziecka ze spektrum autyzmu nie jest łatwym zadaniem ze względu na utrudnioną komunikację, trudności z kontaktem wzrokowym, wykorzystaniem spojrzenia, wyrazu twarzy, gestów oraz dzieleniem się swoją radością, zainteresowaniami i osiągnięciami. W opracowaniu programu głównie opieram się na obserwacji klinicznej chłopca.

Gniewko przejawia duże deficyty w sferze zabawy i zainteresowań – są one ubogie i stereotypowe. Zainteresowania sięgają wąskiej dziedziny: samochody, klocki. Lubi układać je w szereg, używa wybranych kolorów. Przywiązuje się do przedmiotów, aby mógł podjąć zadanie często musi mu towarzyszyć ulubiona maskotka. Często podczas zajęć używam lalki teatralnej z którą chłopiec łatwiej „nawiązuje kontakt”. Gniewko przyjmuje nietypowe pozycje ciała, garbi się, bardzo się napina. Bardzo lubi ruch, zabawy na piłce, ale tylko te, którym towarzyszy kontrola wzrokowa. Przejawia niepewność grawitacyjną. Długi okres czasu miał silną awersję do wody, nie lubi mas plastycznych. Ma trudności w naśladowaniu ruchu.

Na głośne dźwięki reaguje zatykaniem uszu.

CEL TERAPII SI

Celem terapii integracji sensorycznej jest stymulacja centralnego układu nerwowego poprzez pobudzanie receptorów zmysłowych. Proces ten ma dostarczyć aparatowi sensorycznemu odpowiednią ilość i jakość bodźców, aby na ich podstawie mózg nauczył się właściwego reagowania i wykształcił prawidłowe reakcje adaptacyjne.

Oddziaływanie terapeutyczne polega na planowym bodźcowaniu trzech podstawowych, pierwotnych zmysłów: dotyku, czucia głębokiego, równowagi, które stanowią bazę dla wykształcenia wyższych, bardziej zaawansowanych umiejętności przetwarzania sensorycznego. Nabycie konkretnych umiejętności nie jest celem terapii. Następuje ono jednak, jako skutek poboczny, gdy w wyniku przeprowadzonej stymulacji poprawia się integracja sensoryczna i wzmacniają procesy nerwowe, co w sposób automatyczny przekłada się na pojawienie nowych, adekwatnych reakcji i zachowań.

*Terapia **integracji sensorycznej** nazywana jest naukową zabawą. Dziecko poprzez **zabawę** uczy się i rozwija. Jego układ nerwowy uczy się integrować bodźce zmysłowe, aby lepiej radziło sobie w życiu codziennym - w domu, na podwórku, podczas uczenia się i **zabawy**.*

TERAPIA SI

Aby terapia była skuteczna, jednym z najważniejszych czynników było zbudowanie zaufania oraz poczucie bezpieczeństwa chłopca. W pracy codziennej i terapeutycznej przestrzegam zachowania schematu pracy i stałości działań, wcześniej informuję o zmianach np. w rozkładzie zajęć, wizytach nowych osób. Wyjaśniam w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji. Wyraźnie zaznaczam koniec określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdziemy się do następnych. Kieruje polecenia indywidualnie do dziecka. Zwracam się do niego po imieniu. Właściwe używam zaimków osobowych Ja i Ty. Podczas rozmowy używam prostego i jednoznacznego języka. Wyjaśniam metafory i przenośnie, żarty lub dowcipy użyte podczas prowadzenia zajęć. Często popieram informacje słowne gestami i mimiką. Sprawdzam, czy chłopiec zrozumiał polecenie, bądź opowiedzianą opowieść poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp. Chwalę i nagradzam dziecko za właściwie wykonaną czynność.

Zabawy sensomotoryczne

Przed rozpoczęciem właściwej terapii SI z małym dzieckiem z autyzmem należy dużo czasu przeznaczyć na zabawy sensomotoryczne. Mają one na celu ćwiczenie umiejętności zabawy, ograniczenie niepożądanych zachowań przez dostarczenie pozytywnych wrażeń

zmysłowych. Ich zadaniem jest także prowokowanie do samodzielnej aktywności i celowej eksploracji otoczenia oraz do współdziałania i kształtowania wspólnego pola uwagi.

Zabawy zaczynamy od kontaktu z wodą, zabawami ze sznurami, zabawami w ciemnych kryjówkach, otulania ciała różnymi materiałami, dotykania, kołysania. Bawimy się bańkami mydlanymi, balonikami oraz piaskiem.

Właściwa terapia

Przechodząc do właściwej terapii nie stosuje się sztywnego, powtarzalnego schematu ćwiczeń. Zajęcia przyjmują nadal postać zabawy, do której stopniowo włącza się wszystkie sprawności, które u dziecka mają charakter deficytowy oraz proponuje się mu nowe doświadczenia ruchowe i doznania sensoryczne.

Niezwykle ważne w terapii są motywacja i zaangażowanie dziecka. Dlatego podczas zajęć daje mu możliwość wyboru ćwiczeń i zabaw oraz dążę do tego, by samo inicjowało różnego rodzaju aktywności.

Ze względu na wagę motywacji do pracy i zaangażowania dziecka w proces korekcyjny, wszystkie działania, które podejmuje ono w toku terapii, powinny kończyć się sukcesem. W związku z tym zadania stawiane przed dzieckiem muszą dokładnie odpowiadać jego aktualnym możliwościom. Nie mogą być zbyt trudne ani za łatwe. Oznacza to także, że wraz z postępami czynionymi przez dziecko stopień trudności zlecanych mu zadań powinien wzrastać.

Podczas terapii stosuję multistymulację, czyli łączenie różnego rodzaju bodźców jednocześnie. W tym celu na przykład wykorzystuję kolorowe przyrządy, aby stymulować zmysł wzroku oraz podkład muzyczny i wyrazy dźwiękonaśladowcze, w celu pobudzania zmysłu słuchu.

Zasadą obowiązującą w terapii jest także częsta zmiana rodzaju, intensywności i częstotliwości działających na dziecko bodźców. Efekt ten uzyskuje się poprzez przeplatanie ze sobą różnorodnych rodzajów stymulacji. Dobierając zestaw ćwiczeń, gier i zabaw muszę uważać, aby nie przebodźcować dziecka, czyli nie doprowadzić jego organizmu do stanu przeciążenia sensorycznego.

Korekcja zaburzeń integracji sensorycznej nie może ograniczyć się tylko do pracy dziecka ze specjalistą. W proces terapeutyczny zaangażowani są też jego rodzice. Współpracują oni ze mną oraz wykonują z dzieckiem w domu wybrane ćwiczenia.

ZAJĘCIA TERAPII INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

Sesje korekcji zaburzeń integracji sensorycznej odbywają się raz w tygodniu i trwają od 45 do 60 minut. Zajęcia prowadzone są w specjalnie przystosowanym pomieszczeniu. Na jego wyposażenie składają się między innymi: hamaki, huśtawki; wałki; trampoliny; podwieszane drabinki, równoważnie; tunele; zestawy miękkich klocków; materace, maty o różnej twardości i fakturze; piłki i dyski rehabilitacyjne; obręcze; szarfy; poduszki, woreczki napełnione różnego rodzaju materiałami; zabawki (puzzle, klocki); artykuły do prac plastycznych (tablice, arkusze papieru, kredki, klej, farby, plastelina, modelina, piasek kinetyczny); instrumenty muzyczne; zestawy do stymulacji węchowej, wzrokowej, słuchowej; koce, deskorolki; masażery. Pomieszczenie, w którym odbywają się zajęcia jest atrakcyjne dla chłopca, gdyż swoim wyglądem przypomina plac zabaw.

Podczas zajęć chłopiec uczestniczy w zabawach lub wykonuje ćwiczenia przy odpowiednio dobranym podkładzie muzycznym. Często uczestniczy w zajęciach na boso, co potęguje wrażenia sensoryczne odbierane przez receptory umiejscowione na stopach.

Program terapeutyczny zaburzeń integracji sensorycznej zawierają różne kombinacje zadań. Znajdują się wśród nich między innymi: ćwiczenia równoważne, kontrolujące postawę, poprawiające koordynację wzrokowo-ruchową, zadania z komponentą rotacyjną lub horyzontalną, trening grafomotoryczny i fiksacji wzroku.

PRZYKŁADOWE ZABAWY I ĆWICZENIA WSPIERAJĄCE INTEGRACJĘ SENSORYCZNĄ.

I. ĆWICZENIA DOTYKOWE

1. „PUDEŁKO WRAŻEŃ - POSZUKIWACZ SKARBÓW”- wkładamy do pudełka przedmioty o różnej wielkości, fakturze; poprosimy dziecko, by za pomocą rąk odgadło jaka to rzecz. W trakcie zabawy dziecko opisuje kształt, wielkość, fakturę, ciężkość przedmiotu

2. MASY - łączenie składników, wyrabianie ciasta, modelowanie; masy solne, piankowe, piankoliny, slimy.
3. „RYSOWANE MASAŻYKI”- dziecko rysuje palcem dowolne kształty na swojej dłoni, brzuchu, następnie plecach terapeuty, który ma za zadanie odgadnąć jaki to kształt
4. „JEŹYK”- zabawa z wykorzystaniem spinaczy do bielizny- dziecko siedzi wraz prowadzącym naprzeciwko siebie/ tyłem do siebie; każdy otrzymuje 10 klamerek, które przypina do koszulki dziecka/ nauczyciela
5. Zabawy z wykorzystaniem różnych materiałów (wykorzystanie przedmiotów dnia codziennego) : - tabliczki szorstko-gładkie, ramki do zapinania, serwetki do składania, buteleczki do przelewania wody, stanowisko do mycia rąk, małe miotełki, ściereczki, gąbki
6. Ścieżki sensoryczne- chodzenie gołymi stopami oraz dłońmi po ścieżce- przedmiotach o różnej fakturze
7. „MASAŻYKI”- masaż poszczególnych części ciała wykonujemy zarówno rękami, jak i stopami; uatrakcyjniamy dodając piłeczki sensoryczne, wałki; w trakcie ćwiczeń nazywamy części ciała
9. Wylepianie na plastelinie kaszą, ryżem, suchym makaronem, grochem, fasolą
10. Malowanie dłońmi, stopami po różnych fakturach i wielkościach kartonu - zabawę można uatrakcyjnić dodając strukturę - piasek, rodzaje kasz, bądź galaretkę, budyń, czy piankę do golenia
11. „ODSZUKAJ I NAZWIJ”- dziecko odszukuje ukryte, o niewielkich rozmiarach przedmioty w misce wypełnioną kaszą; ryżem
12. „SZCZYPNIJ, DRAPNIJ, PUKNIJ”- dziecko różnicuje wrażenia dotykowe- wykonuje polecenia nauczyciela np. delikatnie szczypnij się, puknij w kolano, drapnij stopę
13. „CIEPŁO- ZIMNO”- dziecko dotyka częściami ciała (stopami, dłońmi, policzkiem) plastikowych butelek wypełnionych zimną, ciepłą wodą; (dotyka raz zimną, raz ciepłą butelkę- naprzemiennie)
14. Domino dotykowe- dziecko bez kontaktu wzrokowego dobiera pary o tej samej fakturze
15. Wykonywanie różnej wielkości kul z papieru o różnej fakturze, podrzucanie, rzucanie do celu

16. Rysowanie na tackach wypełnionych kaszą manną, ryżem, piaskiem
17. Mydlane zabawy
18. Wspólne krojenie owoców, warzyw- mieszanie w misce
20. „BŁOTOWISKO”- dziecko miesza, przelewa , wykonuje mikstury- zabawę można zorganizować w ogrodzie przedszkolnym
21. Karty dotykowe z literami, cyframi, figurami geometrycznymi
22. Wykonanie gniotków z balonów i mąki - dziecko za pomocą lejka wsypuje do balonu mąkę; nauczyciel pomaga zawiązać gniotka; dziecko usprawnia dłonie poprzez gnienie
23. Malowanie/ rozcieranie po lustrze/ podkładce pianki do golenia
24. Pranie, wykręcanie i wieszanie ubranek, szmatek na suszarce

II. UKŁAD PRZEDSIONKOWY

1. „NALEŚNIK”- dziecko leży na materacu - „posmarowanie ” go i zawinięcie w koc, karimatę
2. „GAŚIENICA”- zrolowanie dziecka w folię bąbelkową i turlanie po materacu, podłodze, dyskach sensorycznych
3. Biegi torem przeszkód, a w nim min.: pełzanie, skakanie, turlanie, wspinanie, celowanie
4. Skakanie - również na piłce, skakanka, gra w klasy, wskakiwanie do oznaczonego pola, z podwyższenia
5. Turlanie - na trawie, na śniegu, z górki, w kocu
6. Huśtanie się - huśtawka, koc, hamak, platforma podwieszana, konik
7. Bujanie się w hamaku z zamkniętymi i otwartymi oczami
8. Kołysanie się na plecach i na brzuchu
9. Chodzenie wzdłuż linii
10. Łapanie i rzucanie piłki
11. Malowanie dwoma przyborami piśmienniczymi jednocześnie

12. "WAHADŁO"- dziecko stoi na szeroko rozstawionych nogach; kołysząc się na boki przenosi ciężar ciała z nogi na nogę (na boki, przód-tył), w siadzie skrzyżnym wprawia tułów w ruch wahadłowy i kolisty, dochodzi do ruchów wahadłowych głowy od barku do barku
13. "KARUZELA" - dziecko trzyma linę/ skakankę w pozycji leżącej na brzuchu (na kocu), nauczyciel kręci nią w koło; następnie dziecko zmienia pozycję - leżenie na plecach, siad
14. Obróty wzdłuż ściany z punktu A do punktu B
15. Spoglądanie daleko przez lewe/prawe ramię; na ścianie przyklejony jest obrazek
16. Leżenie przodem i tyłem na piłce rehabilitacyjnej z możliwością dotknięcia dłońmi podłogi - przy asekuracji nauczyciela
17. Chodzenie stopa za stopą po rozłożonej linie
18. Stanie na jednej nodze i podnoszenie, wrzucanie woreczka, piłeczki sensorycznej do celu
19. Ćwiczenia z wykorzystaniem deski rotacyjnej - nauczyciel układa wzór z patyczków, dziecko zapamiętuje układ, następnie nauczyciel kręci deską, zasłaniając wzór; zadaniem dziecka jest odtworzenie układu
20. Przypinanie klamerek do krzesła, sznurka, koszulki na plecach nauczyciela na ukos- raz prawą, raz lewą ręką
21. Przechodzenie przez tunel

III. UKŁAD PROPRIOCEPTYWNY

1. Przesypywanie i nalewanie
2. Siłowanie np. przy pomocy liny, pchanie wózka, autka, pudła kartonowego
3. Ciągnięcie, przeciąganie liny
4. Chodzenie tyłem , również w podporze
5. „TACZKA”- dziecko podparte jest rękami o podłogę, nauczyciel chwyta go za nogi- chodzą po wyznaczonej trasie
6. „MOJE CIAŁO”, dziecko przy zamkniętych oczach określa położenie części swego ciała, przyjmuje przy zabawie proponowane pozycje przez nauczyciela i siebie

7. „CO NARYSOWAŁAM?”- nauczyciel ręką dziecka rysuje w powietrzu dowolne kształty; zadaniem dziecka jest odgadnięcie co narysowało przy zamkniętych oczach
8. Turlanie po podłodze
9. Kręcenie się na krześle obrotowym , desce rotacyjnej
10. Masowanie części ciała różnego rodzaju piłeczkami, wałkami o odmiennej strukturze, masaż dociskowy i kompresja stawów
11. Noszenie ciężkich przedmiotów
12. Wskakiwanie na poduszki, materace
13. Zwisanie z drabinek
14. Podciąganie się na drabinkach
15. Napieranie rękami, stopami o ścianę
16. Odbijanie głową, ramieniem, kolanem, pięścią, stopą balonika , miękką piłkę
17. W leżeniu tyłem - przenoszenie za głowę trzymanego między stopami przedmiotu- np. woreczka
18. Dociskanie kolan do klatki piersowej
19. Zawijanie dziecka w koc, karimatę i dociskanie jego pleców, rąk, nóg
20. Przepychanie się w parach plecami, nogami, dłońmi
21. Rozciąganie taśmy
22. Skakanie na trampolinie w różnych pozycjach
23. „JEDZIEMY AUTEM”- ustawiamy krzesła jedno za drugim, siadamy; udajemy, że jedziemy samochodem: kręcimy kierownicą- przechylamy się na boki, hamujemy- ruch do przodu, dodajemy gazu, ruch do tyłu, jedziemy po nierównym terenie- podskakujemy
24. „DETEKTYW”- pod kocem, po którym chodzi na czworakach dziecko schowane są różne przedmioty np. maskotka, klocek, auto, książka, kredka- zadaniem dziecka jest odgadnięcie na jaki przedmiot nadepnęło
25. Przenoszenie butelek o różnej wadze

26. „KRĘGLE SENSORYCZNE”- dziecko za pomocą kuli rozbija kręgle - butelki wypełnione różnymi materiałami- kamienie, piasek, woda, gazety, piórka; zadaniem dziecka jest użycie odpowiedniej siły
27. Malowanie stopami, rękami po folii bąbelkowej i innych fakturach
28. Uderzanie rakieta , packą na muchy w przedmioty wisząca piłka, balon, lotka
29. Chodzenie po ścieżkach sensorycznych (można wykonać je z naturalnego materiału - kasztany, żołądźcie, piasek, kamyki różnej wielkości, woda)
30. Poruszanie barkami - ruchy okrężne
31. Zrzucanie woreczków z ramion
32. Zrywanie płacht papieru
33. Zabawy z wykorzystaniem chusty animacyjnej
34. Mycie okien, odkurzanie, wycieranie
35. „TWISTER”
36. Kręcenie hula- hop na biodrach, ramionach
37. Rzucanie dużą piłką plażową

IV. SŁUCH

1. Rozróżnianie dźwięków, odgłosów z otoczenia
2. Rozpoznawanie wytwarzanych dźwięków (szmerów)
3. Zabawy ortofoniczne
 1. „*Wiatr*” – naśladujemy szum wiatru „szszsz” – język znajduje się za górnymi zębami, zęby są przybliżone, usta tworzą ryjek.
 2. „*Burza na morzu*” – „szuszu” (ułożenie warg, języka, zębów j.w.)
 3. „*Wąż*” – naśladujemy syczenie węża „sssss” (język znajduje się za dolnymi zębami, zęby są przybliżone, usta rozciągają się w uśmiechu).
 4. „*Pszczola*” – naśladujemy bzyczenie „bzzz” (ułożenie artykulatorów j.w.)
 5. „*Kotki*”:

- o kotki piją mleczko języczkiem z talerzyków (język wysuwamy jak najdalej z buzi),
- o oblizują wąsy (język sięga do kącików ust z jednej i z drugiej strony),
- o następnie chodzą wokół miseczek i miauczą „miau”.

6. „Pieski” :

- o warczą „wrrr”,
- o szczekają „hau, hau, hau”,
- o jedzą kość – „mniām, mniām”, „wrrrwrrr”,
- o oblizują się (język oblizuje górną i dolną wargę).

7. „Krówki”:

- o muczą „muuu”,
- o żują trawę – buzia jest zamknięta, poruszamy żuchwą w różne strony,
- o dobra trawa – oblizujemy językiem całe usta.

4. Wysłuchiwanie i różnicowanie powtarzających się dźwięków

5. Układanie, tworzenie szeregów rytmicznych

6. Wykonanie grzechotek i innych instrumentów z naturalnego materiału - ryż, kasza, piasek, kamienie

7. Dźwiękowa zabawa w chowanego

8. „ZGADNIJ CO TO”- nauczyciel pokazuje dziecku różne przedmioty np. słoik, garnek, książkę, po czym uderza w nie pałeczką; dziecko słucha dźwięków, zamyka oczy; nauczyciel ponownie uderza pałeczką w wybrane przedmioty, a dziecko odgaduje ich nazwę.

9. „JEDEN- TO PRZYSIAD”- dziecko wykonuje ustalone ruchy do danego sygnału/ dźwięku np. na jedno klaśnięcie – przysiad, na dwa klaśnięcia – podskok, dźwięk tamburyna – leżenie tyłem, dźwięk gitary - pajacyk

10. „POLICZ STRONY”- dzieci siedzą z zamkniętymi oczami w kręgu; nauczyciel powoli przewraca kolejne kartki książki, po każdej robiąc krótką przerwę; zadaniem dziecka jest zapamiętanie ilości przewróconych kartek.

V. WZROK

1. Składanie obrazka z części

2. Układanie klocków
3. Układanie mozaiki geometrycznej
4. Układanie wzorów geometrycznych z pamięci
5. Liczenie elementów nałożonych na siebie
6. Znajdowanie na obrazku ukrytego elementu lub wzoru
7. Wskazywanie różnic między obrazkami
8. Wyszukiwanie dwóch identycznych elementów- np. Double
9. Zliczanie na obrazku elementów tego samego rodzaju
10. Grupowanie figur należących do tej samej kategorii lub posiadających wspólną cechę
11. Śledzenie biegu linii łączącej figury
12. Gra w bierki
13. Gra w memo
14. Labirynty
5. Gra „Zgadnij, kto to?”
16. „Połącz kropki”
17. „Widzę coś, na literę...”
18. Pinezki kreatywne
19. Wskazywanie elementów, z których ułożony jest wzór
20. Zapamiętywanie układu obrazków, liter, cyfr i po krótkiej ekspozycji odtworzenie go z pamięci
21. Zabawy z latarką przy zgaszonym świetle np. „PLANETARIUM”, kosmos
22. Zabawy z latarką, laserem np. wodzenie po śladzie laserem

VI. SMAK

1. „FABRYKA SMAKÓW”- dziecko ma przewiązaną chustę na oczach, nauczyciel daje do spróbowania po niewielkim kęsie np. owoce, warzywa, zadaniem dziecka jest nazwanie produktu i określenie smaku
2. Malowanie farbami do jedzenia – dodajemy do jogurtu małą ilość zblendowanych liści szpinaku, bądź startego buraka; dziecko może malować palcami, całą dłonią lub stopą; jako kolor do farby może posłużyć również curry, czy barwniki spożywcze, mus owocowy z truskawek lub kiwi
3. „OBRAZKI DO ZJEDZENIA”- dziecko z podanych produktów tworzy obrazek, który później spożywa; możemy wykorzystać zarówno warzywa, owoce, nabiał jak i przyprawy
4. „TRZĘSIKULKI”- nauczyciel wraz z dzieckiem formułują za pomocą łyżki (do arbuza/melona) kulki z galaretek owocowych różnego smaku; dziecko może je kroić plastikowym nożykiem, dziurawić patyczkiem do szaszłyków, zgniatać, toczyć, rzucać do celu, a następnie zjeść
5. „CEBULA - NIE CEBULA”- dziecko ma zawiązane oczy, nauczyciel daje do powąchania cebulę, a następnie do spróbowania kawałek wybranego owocu; zadaniem dziecka jest rozpoznanie owocu

VII. WĘCH

1. Masy plastyczne np. cynamonowa, z dodatkiem aromatów do ciast
- 2.. Talerzyki z przyprawami
3. „ZAPACHOWE MEMO”- nasączamy po dwa waciki tego samego zapachu np. sok z cytryny, ekstrakt z wanilii, cynamon, mięta, czosnek; zadaniem dziecka jest znalezienie dwóch wacików o takich samych zapachach i próba określenia zapachu, rozpoznania ekstraktu
4. „ZAPACHOWA KULKA” - dziecko wbija goździki w pomarańczę lub jabłko,
5. „WAŁKUJEMY I WĄCHAMY”- dziecko rozrywa zioła kładąc je na kartce, następnie przykrywa je drugą kartką i uderza drewnianym młotkiem, bądź wałkuje, by wydzielił się sok z ziół; wącha palce i kartkę;
6. Wąchanie olejków lub owoców i wskazywanie ich na ilustracji

7. Ścieranie na tarce warzyw, owoców, przeciskani przez praskę czosnku
8. Uprawa mini ogródka ze świeżymi ziołami: mięta, bazylia, tymianek, melisa, rozmaryn, oregano, majeranek, lawenda
10. Wykonanie woreczków zapachowych z suszu lawendy, mięty, rozmarynu
11. Rysowanie kredkami, mazakami zapachowymi
12. Układanie listy zapachów według własnych upodobań od ulubionego do najmniej ulubionego
13. Segregowanie zapachów ze względu na ich pochodzenie
14. Łączenie zapachów w pary
15. Zgadywanie sekwencji trzech zapachów

Każde zajęcia terapii integracji sensorycznej zakończone są ćwiczeniami uspokajającymi, wyciszającymi, o charakterze relaksacyjnym. Mogą to być na przykład masaże, również z użyciem przyrządów, leżenie na materacu pod kocem, w namiocie.

EFEKTYWNOŚĆ TERAPII ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

Efektywność terapii integracji sensorycznej wynika w głównej mierze z tego, że pod jej wpływem kształtują się nowe oraz reorganizują dotychczasowe połączenia synaptyczne w ośrodkowym układzie nerwowym.

Przewidziane efekty terapii metodą SI:

- polepszenie przetwarzania bodźców sensorycznych;
- normalizacja napięcia mięśniowego;
- regulacja równowagi;
- odbudowanie schematu ciała oraz percepcji ciała w przestrzeni;
- poprawa sprawności ruchowej;
- udoskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- zmniejszenie ilości zachowań autostymulujących;
- poprawa koncentracji uwagi.

